

Obrazovanje u doba veštačke inteligencije: Od tereta prošlosti do slobode budućnosti

Kako fleksibilni programi i osnaženi nastavnici oblikuju školu 21. veka

NASTAVNIK – KURIKULUM – VEŠTAČKA INTELIGENCIJA: TROJSTVO OBRAZOVANJA BUDUĆNOSTI

Tri faze evolucije: Gde smo bili, gde smo sada i kuda idemo

PROŠLOST

- Magacin znanja
- Opterećenost sadržajem
- Memorisanje činjenica
- Linearna nastava

SADAŠNJOST

- Tehnološki šok
- Maglovita tranzicija
- Strah od zastarevanja
- Brzina promena (AI vs. TV)

BUDUĆNOST

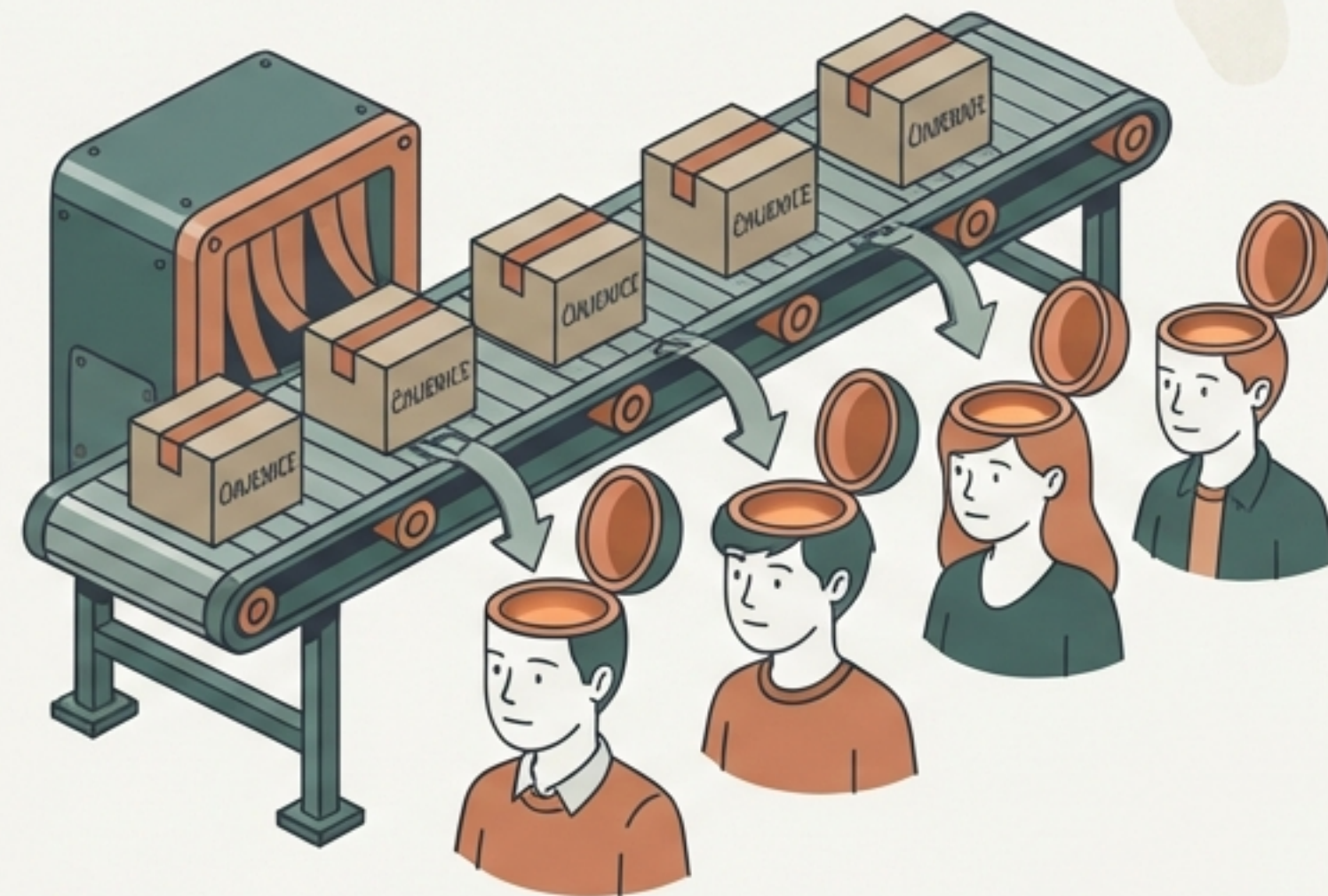
- Svetionik
- AI kao partner
- Personalizovano učenje
- Nastavnik kao dizajner

Ne pokušavamo da popravimo stari model, već gradimo **novi sistem** gde je kurikulum **mapa**, AI **kompas**, a nastavnik **kapetan**.

Prošlost: Škola kao 'Magacin znanja'

Teret sadržaja i linearne nastave

- **Model:** 'Ex-cathedra' – obrazovanje kao jednostran prenos informacija od nastavnika ka učeniku.
- **Fokus:** Reprodukcijska činjenica i definicija umesto razumevanja suštine.
- **Problem:** Učenje je tretirano kao 'dodavanje činjenica', a ne kao 'razgranato povezivanje'.

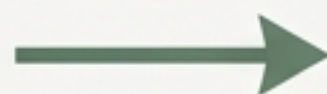

“Čovek kod koga bi u procesu obrazovanja iščezla spontanost i samostalna stvaralačka misaonost, bio bi više sličan robotu nego čoveku.”

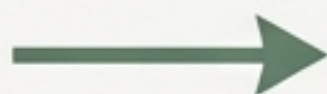
Sadašnjost: Tehnološki šok i maglovita tranzicija

Televizija:
40 godina

Pametni telefon:
15 godina

**Veštačka
inteligencija (VI):**
2 meseca

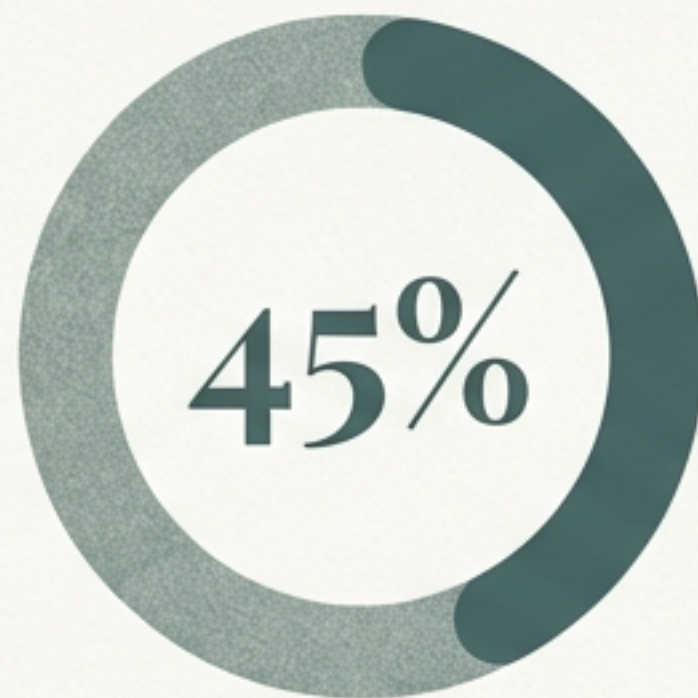
44%
VEŠTINA
može postati
zastarelo do
2027.

Svet se promenio nepovratno. Znanje više nije tajna mapa do blaga, već okean informacija dostupan na klik.

Realnost u učionici: Jaz između učenika i sistema

Škola globalno već koristi VI

Nastavnika nema adekvatnu obuku

Rizici:

- **Halucinacije:** VI nije izvor istine.
- **Prepisivački mentalitet:** Plagijati i pad kritičkog mišljenja.
- **Nedostatak etike:** Pristrasnost algoritama i privatnost podataka.

Najveći rizik nije tehnologija, već neobučeni nastavnik u svetu naprednih algoritama.

Budućnost: AI ne zamenjuje nastavnika, već ga oslobađa

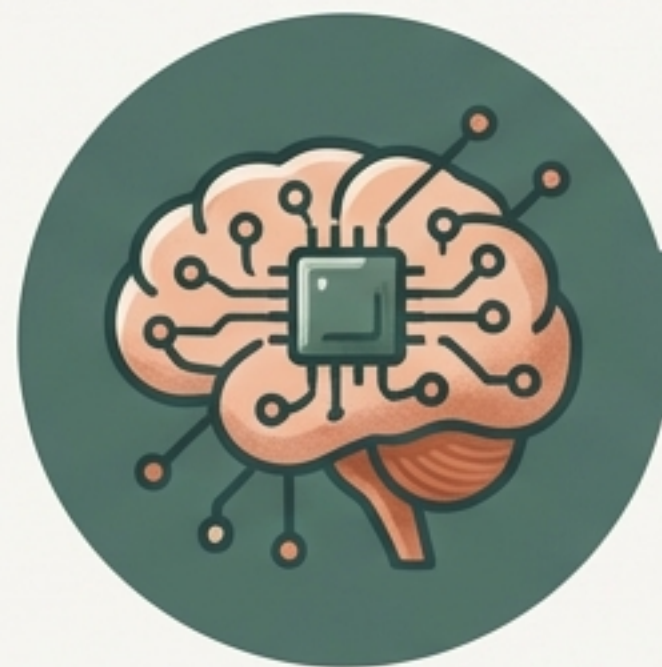
Od transfera informacija ka transferu smisla

- ✓ **Personalizacija:** Različit tempo, nivo i stil učenja za svakog učenika.
- ✓ **Ušteda vremena:** Automatizacija pripreme testova, analize i administracije.
- ✓ **Inkluzija:** Podrška učenicima sa poteškoćama (prevod, govor).
- ✓ **Mentorstvo:** VI kao 'lični tutor', nastavnik kao 'finalni autoritet'.

Hibridni intelekt: Sinergija čoveka i mašine

AI: Brzina i konzistentnost

Rutinski i repetitivni zadaci

ORKESTRACIJA ODNOSA

Nastavnik postavlja ciljeve i bira alate

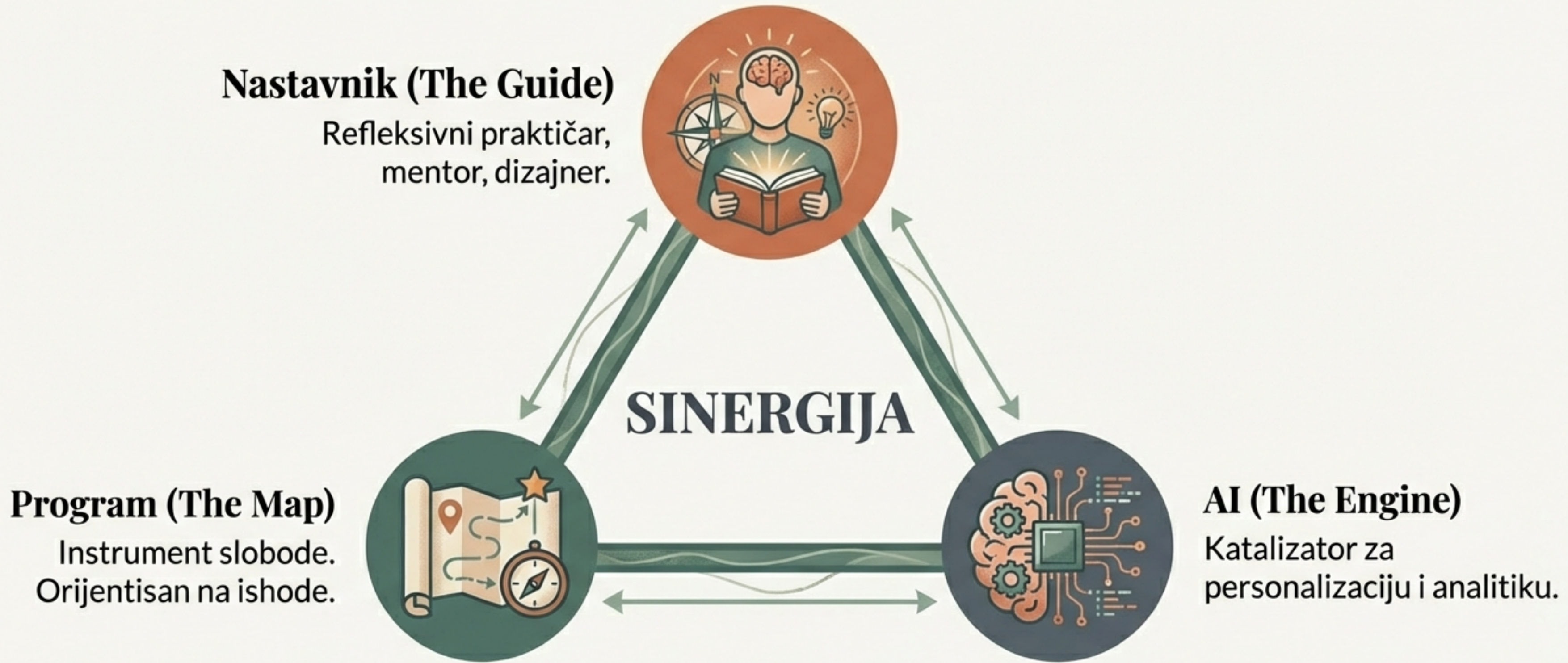
NASTAVNIK: Empatija i etičko rasuđivanje

Kreativni i socijalno-emocionalni aspekti

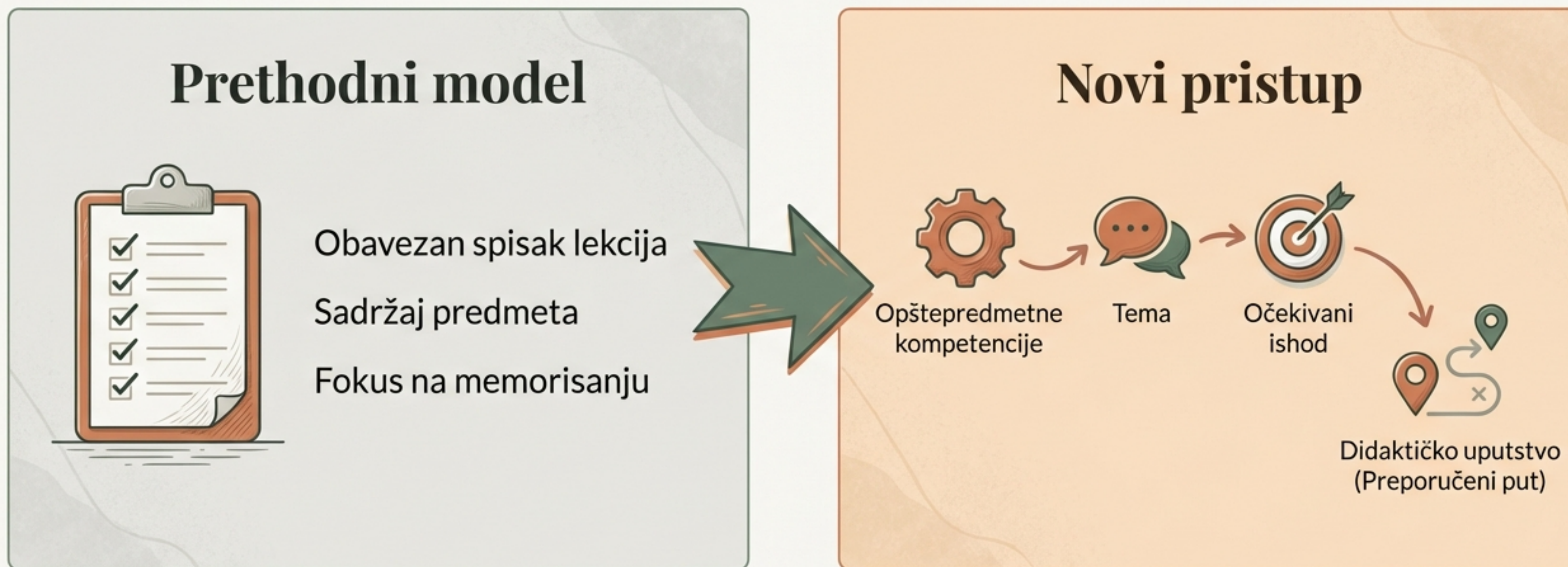
AI pruža odgovore, ali nastavnik uči učenike postavljanju pravih pitanja.

Arhitektura novog sistema: Trojstvo obrazovanja

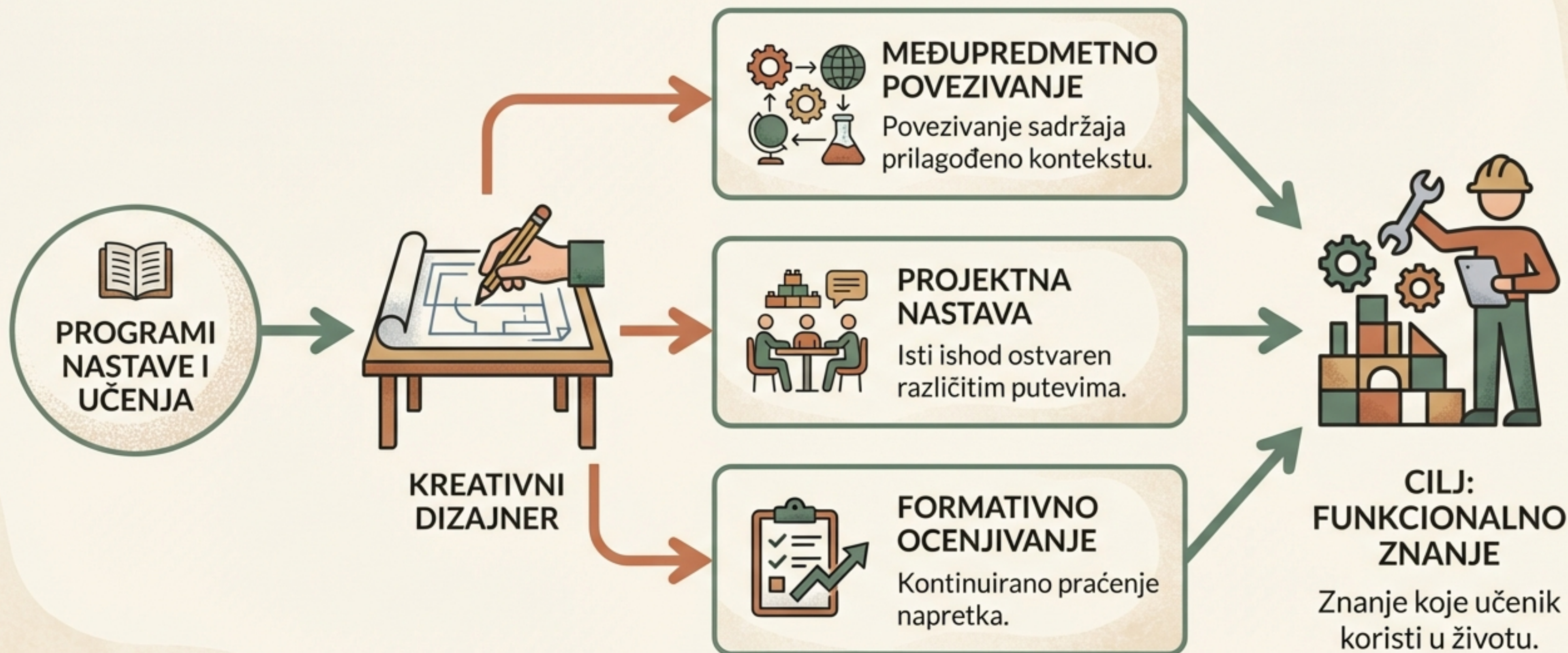
Tehnologija je saveznik, a ne nadređeni. Program je okvir, a ne kavez.

Program nastave i učenja: Od spiska lekcija do ishoda

Prednost: Program je otvoren. Nastavnik bira materijale i metode prilagođene svom odeljenju.

Nova uloga nastavnika: Dizajner učenja

Rušenje zidova između predmeta: Integrisani pristup

INFORMATIKA

Simulacija AI

FILOZOFIJA

Da li mašine imaju svest?

KNJIŽEVNOST

Analiza SF priča (Asimov)

TEHNIKA

Robotizovana ruka
(Arduino)

Koncept: Učenje o fenomenima kroz više predmeta radi sticanja funkcionalnog znanja.

Kako stići do cilja? Obuka i mreža podrške

Kontinuirana obuka

Fokus na CPD (Continuous Professional Development).

Mentorske mreže

Horizontalno učenje i razmena dobrih praksi.

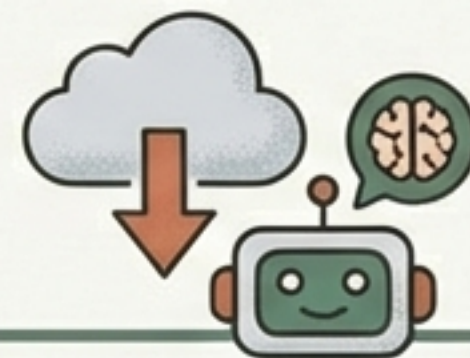
Sertifikacija

Digitalni bedževi i mikrokredencijali.

Resursi

Nacionalna AI platforma, ChatGPT Edu.

“Nastavnik mora postati istraživač i refleksivni praktičar.”

Vizija: Škola kao “Svetionik u digitalnoj magli”

Društvo znanja i
integriteta

Uloga nastavnika:
Profesionalno sidro

Verujte u promenu
koju stvarate

Ako škola ne oblikuje decu, oblikovaće ih algoritmi.
Nastavnik čuva ljudskost.

Budućnost počinje u vašoj učionici

1. **PRIHVATITE AI** kao alat za oslobađanje vremena.
2. **ISKORISTITE SLOBODU** koju nudi novi program – budite dizajneri.
3. **POVEZUJTE SE** – delite znanje sa kolegama.

Ako ne znamo kuda idemo, gde god da stignemo, na pogrešnom smo mestu. – Ali mi sada imamo mapu (Program) i kompas (AI).